

تدابیر نفسانی و معنوی در پیشگیری، درمان بیماری‌ها و ارتقاء سلامت

متن بازنویسی شده سخنرانی مورخ ۹۴/۱/۱۷

دکتر محمدمهدی اصفهانی

در مرکز تحقیقات علوم قرآن، حدیث و طب

دانشگاه علوم پزشکی تهران

توسط:

صدیقه اسحاقی

شهریورماه ۱۳۹۴

سرشناسه: اصفهانی، محمدمهدی، ۱۳۲۴

عنوان و نام پدیدآور: تدابیر نفسانی و معنوی در پیشگیری، درمان بیماریها و ارتقاء

سلامت/محمدمهدی اصفهانی، توسط صدیقه اسحاقی

مشخصات نشر: تهران: انتشارات طب سستی ایران، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۸۰ص.

شابک: ۱- ۲۰- ۷۱۱۰- ۶۰۰- ۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر متن بازنویسی شده سخنرانی مورخ ۱۳۹۴/۱/۱۷ دکتر محمدمهدی

اصفهانی در مرکز تحقیقات علوم قرآن، حدیث و طب دانشگاه علوم پزشکی تهران است.

موضوع: پزشکی سستی - مطالب گوناگون

شناسه افزوده: اسحاقی، صدیقه، گردآورنده

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۶۴ الف R۱۳۵۰

رده‌بندی دیویی: ۶۱۰

شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۰۱۴۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

عنوان: تدابیر نفسانی و معنوی در پیشگیری، درمان بیماریها و ارتقاء سلامت

تألیف: دکتر محمدمهدی اصفهانی

تنظیم: صدیقه اسحاقی

دیر اجرائی: هما امینی

صفحه‌آرایی: رقیه نوری

طراحی جلد: گللی مردانه

ناشر: انتشارات طب سستی ایران

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول، ۱۳۹۵

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۱- ۲۰- ۷۱۱۰- ۶۰۰- ۹۷۸

حما حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و یا از طریق کامپیوتر،

اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی)، و اقتباس در گزیده و ...، بدون

مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است. مرکز نشر

انتشارات طب سستی ایران: ۰۹۱۹۵۴۰۹۸۹۲ - ۰۹۰۱۷۹۵۶۹۰۵

www.timpub.com

info@timpub.com

فهرست مطالب

۱. مقدمه	۱
۲. تدابیر نفسانی و استشفاء	۴
۳. اسباب سه‌گانه شفا	۹
۳. ۱ شگفتی‌های نظام آفرینش	۱۷
۳. ۲ عوامل بیماری‌زا	۲۰
۳. ۳ ژنتیک و اپی ژنتیک	۲۴
۳. ۴ سمفونی سلامت و نقش اذکار	۲۶
۵. ۱ تزیینات قرآن	۳۱
۴. ۱ سبب توسل و دعا	۳۴
۵. معنویت و اخلاق	۴۰
۶. نکته‌هایی از معنویت در روان‌درمانی و کرونوبیولوژی	۴۷
۶. ۱ ضرورت پاکسازی دارو	۵۰
۷. تزکیه، توسل و سپس مبادرت بردن به درمان	۵۲
۷. ۱ استغفار	۵۸
۷. ۲ ادعیه، توسلات و صدقات	۵۹
۷. ۳ درمان‌های اختصاصی با ادعیه	۶۴
۷. ۴ ضمانت پزشک	۶۶
۸. حرف آخر	۸

بسم الله الرحمن الرحيم

۱. مقدمه

با عرض سلام و تبریک ولادت با سعادت حضرت صدیقه
ظاهره فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و در آغاز سال ۱۳۹۴،
به نظر رسید که برای عزیزانی که در عرصه طب سنتی و
داروسازی و احیاناً زمینه‌های دیگر فعالیت دارند، نکاتی را
به عرصه برسانیم، این نکات را بنده در روی این کاغذها
نوشتم که یک نظمی را در ارائه عرایض رعایت کنم.
موضوع بحث در حقیقت تدابیر نفسانی و معنوی در
پیشگیری درمان بیماری‌ها و ارتقاء سلامت است که به نظر
می‌رسد جای این موضوع تأسفانه خالی است. آرزو داشتیم
که در برنامه‌های آموزش طب سنتی و نیز رشته‌های دیگر
جایی برای طرح این موضوع اختصاص داده می‌شد، البته
همان‌طور که استحضار دارید معمولاً شورای عالی برنامه‌ریزی
محدوده‌ای را برای تدوین کوریکولوم‌ها پیش‌بینی کرده است
که تجاوز از آن محدوده میسر نیست، لذا احراز خیلی از
نکات ضروری را انسان ممکن است نتواند در برنامه آموزشی
بگنجاند. یکی از آن موارد که جایش خالیست و البته جای
کار و تکامل دارد و ضرورت پختگی و ارتقاء کیفیت مطالب
آن محسوس است، همین مطلب است که من به عنوان یک
بحث مقدماتی برای شما بزرگواران عرض می‌کنم، در
عرایض نکاتی است که ممکن است با اتهام واپس‌گرایی،
خرافه و موهوم‌پرستی و امثال این‌ها روبرو شود، که بله در
این دنیایی که با این سرعت در حال پیشرفت است و علم
به این مرتبه رسیده، یکی بلند شده و در کنار این مباحث

علمی و به جای این‌ها دارد راجع به درمان با دعا و بعضی نکاتی از این قبیل سخن می‌گوید البته ما نگرانی نداریم چون ما قصد نداریم از پیشرفت‌های علمی و تجارب ارزشمند بشری از گذشته تا حال ذره‌ای غفلت کنیم بلکه این را به عنوان یک بحث ضروری لازم می‌دانیم عرضه بداریم چرا که بسیاری از بیماری‌ها هستند که این بیماری‌ها صرفاً درمان دارویی ندارند، بلکه درمان نفسانی هم دارند. یک جمله‌ای است که استاد گرانقدر آیت‌الله حسن‌زاده آملی در کتاب مربوط به تشریح آورده‌اند من عین آن جمله را از روی این نوشته می‌خوانم: چاره‌ی بسیاری از بیماری‌ها تنها دارو نیست، بلکه تدبیر نفسانی طبیب حادث و روحانیت و تأثیر کلام وی راه علاج آن است (مبحث ۱۱ از کتاب سخنی در باب اخلاق پزشکی و تشریح) عرض کردم ممکن است که ابتدا به ساکن گمان شود که ما سنیانی هستیم که دور از واقعیات علمی است عرضه می‌کنیم، عده‌ی دیگر می‌گویند که البته در میان ما نیستند آن‌ها با آن تعصبات غیر منطقی و پیروی از آن افکار حاد و تنیدی که دعاکردن و توسل و اجرت اشرک می‌دانند ممکن است به این عرایض ما اعتراض داشته باشند، البته قصدی هم برای مقابله و پاسخ‌گویی به آن‌ها نداریم ولی هر جا که لازم باشد بنده از آیات قرآن و احادیث و مثال می‌آورم و عرضم را در یک قالبی که ان‌شالله قبل قبول باشد به عرضتان می‌رسانم و تردیدی هم ندارم که آن‌ها به عرض می‌کنم میان موهومات و واقعیات گاهی خلط می‌شود ولی ما سعی خواهیم کرد که جدایی میان این دو را کاملاً ان‌شالله رعایت کنیم در حد البته بضاعت ناچیز و اطلاعات اندکی که داریم. حالا چرا بنده آمدم و این را در این قالب یک فایل دیداری - شنیداری جمع می‌کنم و تقدیم می‌کنم و ارائه می‌کنم؟ عمری بیش از ۷۰ سال، سابقه تدریس در

دانشگاه بیش از ۴۶ سال و در یک عمر طولانی چیزهای مختلفی را دیدن به انسان یک زمینه‌ای را می‌دهد که لااقل بعضی از دیده‌ها و یافته‌های خود را یا آنچه را که از دیگران شنیده‌ایم در یک قالبی عرضه بداریم. ممکن بود این‌ها را نوشت شاید هم یک روزی بشود نوشت ولی فعلاً فرصتی نیست، چون فرصتی نیست تعجیلی هست سعی کردم که این‌ها را در این قالب به محضر شما بزرگواران عرضه بدارم و بعد این را در چند بخش بگویم، که هر وقت احساس خستگی کردید آن را کنار بگذارید و نیازی هم نیست که تمام این را انسان در یک جا و در یک زمان عرضه بکند می‌شود این‌ها را در کلاس درس یا با حضور بعضی از عزیزان ارائه کرد ولی ممکن بود که باعث خستگی شود، بعضی‌ها بیایند، بعضی‌ها نیایند، لذا دیدم ساده‌ترین راه این است که از تکنولوژی برای استفاده کنم و بنده اینجا روبروی دوربین بنشینم و با یاری پرگار کریم و با مراجعه به این یادداشت‌هایی که به عنوان رفرنس عرایض تهیه کردم مطالبی را بگویم و از این فرصت حسن استفاده کنم ان‌شالله که مفید واقع شود. یک مطلب هم اینجا یادآوری بکنم در یکی از همین فایل‌هایی که قبلاً تقدیم کردم و بحث‌هایی را ارائه کردم در مقدمه‌اش یک نکته‌ای را گفتم، آن مقدمه را هم ضروری می‌دانم به‌طور مختصر تکرار کنم که آیا این گوینده صلاحیت دارد بیاید این حرف‌ها را بزند؟ برای خودم چنین ادعایی را قائل نیستم اما در آن فایل من عرض کرده بودم بعد از واقعه‌ی طوفان نوح(ع) شیطان خیلی خوشحال بود و رفت خدمت نوح پیامبر(ع) و عرض کرد که به هر حال من از تو ممنونم. نابودی بشر آرزوی من بود بالاخره مراحل رسید که یک عده زیادی با نفرین تو از بین رفتند و جهنمی شدند حالا در قبال این خدمت بزرگی که فکر می‌کنم به من شده آمدم به تو چند نصیحت کنم.

ظاهراً نوح پیامبر(ع) سعی می‌کند شیطان را براند، وحی می‌آید که نگاه کن چه می‌گویی، نگاه نکن چه کسی می‌گوید «انظر الی ما قال، و لا تنظر الی من قال» حالا در حد خود میخواهم عرض کنم حالا نگاه نکنید بنده دارم این را می‌گویم، ولی شما توجه به آن مطالب بفرمایید هر جا که قابل استفاده است و مفید، استفاده بفرمایید جایی هم که قابل استفاده نیست که خوب وقتتان خیلی هم تلف نخواهد شد به خصوص که به جای حضور در یک جمع، این را در قالب یک DVD ملاحظه خواهید فرمود که هر لحظه می‌شود قطع کرد و خاموش کرد.

۲- تدابیر نفسانی و استشفاء

اما ۲- تدابیر دیگری را آغاز می‌کنم با همان جمله‌ای که از استاد حسن اده تلی نقل کردم که بعضی بیماری‌ها برای استشفاء نیاز به تدبیر نفسانی و معنوی دارند همه بیماری‌ها را با دادن مسهل و داروهای مختلف که در طب سنتی متداول است نمی‌شود درمان کرد بلکه یک درمان دیگری هم غالباً لازم است چرا که ریشه‌ی خیلی از بیماری‌ها گناه است، ریشه‌اش انحراف از مسیر سلیم است، که راجع به این یک اشاره‌ای خواهم کرد. یک مفسر عزیزی از دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی از بنده خواست بپایان دهد که عرایضی را برای بیماران مراجعه‌کننده به درمانگاه‌های طب سنتی بگویم، در آنجا اشاراتی کردم، فرض بفرمایید یک بیماری که مشکل حسادت دارد و این مشکل حسادت آثار سوئی روی دستگاه گوارشش می‌گذارد آن اختلال گوارش را فقط با داروهای ضد آن اختلال نمی‌شود درمان کرد، بلکه باید بعضی مسائل را به‌طور ریشه‌ای حل کرد یا کاهش داد یعنی در حقیقت تا زمانی که حسادت وجود دارد، تا زمانی که